

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérvary Dezso ügyvédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyez szám ára 4 fillér.
---	---------------------------------------	---	---	--

A trónbeszéd.

Baja, 1911. április 11

A krály 1910. évi junis hó 25-éről keltezett trónbeszédében, népeinek sorsa felett örködő atyai szívének teljes megnyugvásával szemlélve a lefolyt választások „eredményét“, üdvözölte kedves hiveit, nagyszámu sürgős és fontos feladat megoldását remélvén működésüköt. „Társadalmi viszonyaink gyökeres átalakulásánál fogva — mondja folytatólag a trónbeszéd — belügyi törvényhozásunk terén jelentékeny reformok megalkotására lesz szükség.

A legfontosabb és el nem odázható feladat ezek közt a választójog kérdésének új szabályozása.

A kormányunk erre vonatkozólag az általános választójog alapján oly törvényjavaslat fog az országgyűlés elé terjeszteni, mely a magyar állam egységes nemzeti jellegének teljes megóvása mellett a demokratikus fejlődés igényeinek meg fog felelni — mondja a „trónbeszéd.“

Olvasva a „trónbeszéd“ most idézett, határozott és félre nem magyarázható kijelentéseit és tudva azt, hogy a jelenlegi kormány a választások alkalmával az általános választói jog elvi álláspontján állva kötelező ígéretet tett a választási reform javaslat mielőbbi beterjesztésére, azt hihette mindenki, hogy a kormány erkölcsi és becsületbeli kötelességének fogja tartani az államháztartás egyensúlyának helyreállítását s a Felség által is legfontosabb és el nem odázhatóan jelzett reform törvényjavaslat beterjesztését.

Mi történt azonban, dacára annak, hogy a kormány teljesen elbliccelte az 1910. évi költségvetés tárgyalását, — dacára, hogy a törvényen kívüli állapot megszűnt, dacára, hogy a kormány már 14 hónapja vezeti az ország ügyeit, a beigért és királyi kijelentéssel megpecsételt reformjavaslatot még ma 14 hónap mulva sem terjesztetett az ország-

gyűlés elé s mint a jelek mutatják, mint mondani szokták: igen-igen sok víz fog lefolyni a Dunán, míg a követ kezű ígéret beváltásra kerül, ha ugyan beváltásra kerül egyáltalában.

A kormány nemcsak nem respektálja a „trónbeszéd“ erre vonatkozólag tett kijelentését; nem respektálja az uralkodónak az előző kormánnyal kötött ama megegyezését se, hogy az ujonclétszám felemelését tárgyazó törvényjavaslat csekis akkor terjeszhető az országgyűlés elé, amikor az általános választói jog alapján megtörténtek az új választások és megalakul az új képviselőház.

Szóval a jelenlegi kormány felrug minden megegyezést és megállapodást — lejáratja az uralkodói tekintélyt s kényekedve szerint gárázdálkodik.

A most lefolyó belügyi vitát az ország milliói éber figyelemmel és kíváncsisággal kísérték, mert azt hitték, hogy a munkapárt vezéralakjai s különösen a legkompetensebb faktor a belügyminiszter nyilatkozni fog tárcája tárgyalásakor a választójogról.

A függetlenségi 48-as párt szónokai felhasználva a belügyi költségvetés tárgyalását — kevés kivétellel — majd mindegyik szóvá tette az általános, egyenlő és titkos választói reformot, sürgette és követelte annak megvalósítását; provokálva erre a választ, de sem a kormánypárt vezéralakjai, sem a belügyminiszter nem nyilatkoztak erre, kerültek gondosan e kényes kérdést, mert jól tudják azt, hogy ennek a kérdésnek a felvetése s nyilatkozattételük szétrobotaná az egységben dühöngő öszedróttozott, összefódozott pártot.

Királyi tekintély, trónbeszéd, az mind bliktri előttünk, csak Tisza kegyét és a hatalmat lehessen megtartani — ez a fő.

Mit törődnek ők a jogfosztottak millióival, nekik csak Bécs és ismét Bécs — és a nemzet milliárdjai kellenek hadügyi célokra — dreadnugtokra — és egyebekre.

A munkásbiztosító pénztár

vasárnapra hirdetett közgyűlése — a tagoknak határozatképtelen számban való megjelenése folytán — husvét hétfőjére tolódoit ki. Husvét hétfőjén lesz tehát a kerületi munkásbiztosító pénztárnak azon közgyűlése, amelyen több nevezetes határozatot fognak, vagy legalább akarnak hozni. A legfontosabbak egyike mindenesetre az a terve a pénztárnak, hogy felállít egy központi orvosi rendelőintézetet a pénztár székházában.

Igen nagy fontosságúnak tartjuk ezt és kívánatosnak, hogy létesüljön, mert ezzel sok panasznak veszik elejét. Különösen előnyös lesz a rendelő már azért is, mert ha az létesül, úgy állandóan, a napnak minden órájában rendelkezésre áll a beteg tagnak orvos és akkor mehet orvoshoz, amikor éppen az ideje engedi.

Előttünk fekszik a pénztár évi jelentése és zárószámadása. A mérleg az idén is deficitelt záródott ugyan, de mégis kedvezőnek mondható. Nevezetesen, amíg 1909-ik évben 4558 korona évi veszteséggel zárták az évi mérleget, addig 1910. évben csak 386 korona a deficit.

A zárószámadásból a következő adatokat vesszük:

A segélyezési kiadások 18,758 koronát tettek ki éspedig táppénzre 10,111 korona 83 fillért, gyermekágyi segély 249 kor. 50 fillér, szülésznői díjra 870 koronát, gyógyászati ellátásra 6777 kor. 12 fillért és temetkezési segélyre 750 koronát fordítottak. A kórházi költségek 4975 koronát tettek ki és fürdők és szanatóriumokra 732 korona 78 fillér volt a költség. Az orvosi költségek 11,673 korona 92 fillerre és a kezelési költségek 12,034 korona 25 fillerre rugtak.

Tagjárulékból 45,864 korona bevétele volt a pénztárnak. A vagyonállapota takarékbetétben 16,502 koronát tett ki 1910. év végével.

A pénztárnak az átlagos taglétszáma volt: Betegség esetére biztosítva 2712 és balesetre 1278. A legtöbb tagja volt augusztus hónapban (betegségre 3252, balesetre 1868). Tápdíjas beteg 577 és kórházi beteg 121 volt. Gyermekágyi segélyben 7 nő részesült. Temetkezési segélyt 13 esetben nyújtottak.

Az 1912-ik évi költségeloirányzat 54710 K kiadást, 56,000 korona bevételt irányoz elő. Az eloirányozott kiadások főbb tételei: Segély 26,850 korona. Orvosi költség 13,600 korona és kezelési költség 14,260 korona.

Amint ezekből az adatokból láthatjuk, a bajai munkásbiztosító pénztár elég magas kiadási és bevételi összegekkel dolgozik.

Gyermek-ruhák!

Mosó 2' — kor.-tól
Zefir 2'50 "
Lüszter 4'50 "
Szövet 6' — "

Schöffner-féle árúházban Baja.

Már most csak az volna kívánatos, hogy a biztosított tagok érdekei kellő módon legyenek megőve.

Egy vasuti bakter

fizetését sokalja a kereskedelemügyi miniszter. Nem nagyon tulzotian szerénytelen volt Baja város kerése, amikor azt kívánta a kereskedelemügyi kormánytól, hogy a Tóth Kálmán-utcai vasuti átjárónál alkalmazzon a magyar államvasut egy sorompóort.

A kereskedelemügyi miniszter megtagadta a városnak ezt az igazán szerény kívánságát. Pedig hát kötelessége volna odaállítani egy sorompóort. Az a vasuti átjáró ott a Tóth Kálmán-utcában a legveszedelmesebb helye a vasuti vonalnak. Az állomástól messze esik, senki sem gondozza és elég nagy ott a kocsi- és gyalogforgalom. Szerencsétlenség is történt már nehányszor ezen a helyen. Emlékeztetés lehet olvasóink előtt az a katasztrófa, amikor a vonat a Tóth Kálmán-utcai átjárónál egy családapát halálra gázolt. Ez az eset nem áll egyedüli. Kisebbségnagyobb szerencsétlenségek, balesetek meg lehetőségen sűrűn fordulnak elő a Tóth Kálmán-utcai átjárónál.

Ez indította Baja város közönségét arra, hogy kérjen ide egy sorompóórnek az állandó alkalmazását.

A miniszter megtagadta a városnak ezt a kérelmét. Pedig esetleg emberéletről lehet szó. De hát a kormány spórolni akar. Spórol hát a gyufaszálakon. Egy vasuti bakter fizetésére nincsen az államvasutaknál fedezet. Mennyi lehet egy vasuti bakter fizetése? Mondjuk hatszáz korona, mondjuk még több kétszáz koronával. A magyar kereskedelmi kormány nem akar egy esztendőre 600—800 koronát áldozni arra, hogy egy városban a polgárság testi épségét biztosítsa.

A szombati közgyűlés úgy határozott, hogy majd akkor tesz ebben az irányban előterjesztést, ha megindulnak a gyorsvonatok. Jó-jó. Hiszen nem árt azt az előterjesztést megismételni, megújítani. Csak az a kérdés, hogy használ-e.

Nem vagyunk ebben egészen bizonyosak.

Mert hát lám, a kegyelmes ur nagyon is fontolóra veszi, mielőtt egy bakter fizetését megreszkírozza.

Telefonhírek.

Budapest, 1910. április 11.

Elhalasztott tárgyalások. Székely Ferenc igazságügy miniszter ma találkozott Bécsben Khuen Héderváry belügy-miniszterrel. A találkozás után Khuen megjelent a király előtt audiencián. A katonai perrendtartás tárgyalásait félbeszakították és elhalasztották husvét

utánig. Az elhalasztásnak oka az, hogy Székely igazságügy miniszter az osztrákok részéről a nyelvkérdésben felállított feltételeket nem fogadhatja el.

A piarista templomot

leakarta bontani a főváros, de a kormány nem engedte meg, mert a piarista templom Árpád-kori templom

Az albán lázadás.

Konstantinápolyi jelentés szerint az albán lázadók megverték a török sereget. 90 török katona meghalt, 120 megsebesült.

A lóverseny áldozata.

A budapesti Galizenstein és Auer cég egyik hivatalnok a azt jelentette a cégfőnöknek, hogy egy 13,400 koronás összeget elveszített. A cég feljelentést tett a rendőrségnél, de még mielőtt megindították volna a nyomozást, megjelent a rendőrségen egy tőzsdeügynök és letette a hiányzó összeget. A dolog magyarázata az, hogy a hivatalnok a lóversenyen vesztette el a pénzt és a tőzsdeügynök megtérítette azt helyette. Minthogy károsodás nem történt, a cég a feljelentést visszavonta.

NAPIHIREK

Kérelem. Felkérjük az igen tisztelt római kath. iparos urakat, hogy április 15-én délután 5 órakor az Ipartestületben egybegyűljenek és a feltámadási körmeneten az Ipartestület zászlója alatt résztvenni sziveskedjenek.

Elnökség.

Nagy pénteken délután 3 órakor a református templomban Jézus elárultatása, Pilátushoz vitele, elítéltetése, keresztre feszítése, szenvedése, halála és eltemetése — mit a szentírás nyomán Jámbor Lajos szedett versekbe — fel fog olvastatni, melyről a hívek ez uton is értesítetnek.

Megégett kisfiu. A kunbajai gőzmalom fűtőjének Héver Györgynek öt és fél éves Ferenc nevű fia több hasonló kora pajtásával az udvarban bujdosít játszott; közben pedig az üresen álló disznóólba bujt el. Pajtásai erre az öl ajtaját beresztették s a kis fiu a sötétben gyufát gyújtott, hogy lásson. A gyufától azonban az ölben levő szalma is lángot fogott s a szerencsétlen gyermek a füsttől elkábult és a bezárt ajtón nem tudott kijönni — benn égett. Pajtásai a tüzet látva szüleiért szaladtak, a kétségbeesett szülők azonban gyermeküknek csak elszenesedett holttestét találták.

Április 11. Ma nemzeti ünnep van. Amolyan módon csinált ünnep amely nem gyökerezik a nép lelkében, nem vált ki lelkesedést a nép nem is üli meg. A közönség legnagyobb része csak akkor tudja, ünnep van, hogy a hivatalos középületeken nemzeti színű zászlót lenget az áprilisi szél, és hogy a hivatalos világ ma délelőtt hála adó istentiszteletre megy a templomba. Alapjában véve pedig igen jelentős évforduló ez a mai. 1848 év április hó 11-én szentesítették a 48-iki törvényeket. Ott a hiba, hogy a nemzeti lelkében gyökerezett igazi nemzeti ünnep fényét akarták elvenni annak idején, amikor március hó 15-ike, március idusa helyébe akarták ezt a dátumot állítani. Hiába iktatták azonban ezt a napot törvénybe, a nép, a nemzet csak tovább is, örök időköz március 15-ét, a szabadság hajnalhasadásának évfordulóját ünnepli.

Képesítés gyümölgészetre. A földmívelésügyi miniszterium által a néptanítók részére Orosházán rendezett ezidei gyümölcs fatenyésztési tanfolyamon városunkból Demuth Gyula áll, népisk. igazgató-tanító vett részt, aki a kurzus végén megtartott vizsgálatot úgy az elméleti, mint a gyakorlati részt jeles sikerrel tette le.

Kezdődő **vakbélgyuladással** igyék reggel éhgyomorra fél pohár természetes **Ferencz József-keserűvizet**, mely a legbiztosabb és a legenyhébb hashajtó. Kiváló előnye, hogy a gyomorra és a belekre nincs semmiféle káros hatással és még naponkinti használat mellett is kitűnően hat.

Dr. Landenberger, orvosiügyi főtanácsos a stuttgarti Katalin közkórházban, a legkülönneműbb betegségeknek alkalmazva, annak ép oly biztos, mint enyhe hatását bizonyítja. Ez utóbbi körülmény-nél fogva a Ferencz József-víz használata szerinte a beteg oly lobos bántalmainál is megengedhető, melyeknél gyakran más hashajtók ellenjaváltak.

A ki tehát egészségére vigyáz, igyék valódi Ferencz József-keserűvizet, a melyet 35 év óta nagybecsben tartanak az egész világon. Az utolsó kiállításon egyedül tisztelték meg a nagy milleniumi éremmel és egyedül egy legmagasabb kitüntetéssel a Ferencz József-keserűvizet mindenütt árusítják az összes jobb fűszerüzletekben és a gyógyszertárakban.

A víz mint a gyomor- és bélbetegségek óvószere. Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbetegnek legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen izletes, de meg

Noé permetezőpor, rézkénpor, kénmáj, kékkő, raffiaháncs

legjobb minőségben és legolcsóbb napi árban. :::

Rézkénporló,

szabadalmazott

PERMETEZŐ

kivehető szélkazánal, tökéletes berendezéssel, Vermorel-rendszerű, legjobb minőségű.

Mindenmennyű perm. tező alkatrészek kaphatók

➔ DRESCHER GYULA vaskereskedésében BAJÁN ➔

(Napjegyű.)

lehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsíros ételek emésztését gátolja.

A táplálkozásnak ezen betegségekre vezető hátrányait az ivovíz van hivatva kiköszörölni. Erre azonban a viznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse.

Közismert dolog, hogy e célra a mohai Ágnes-forrás a legelső sorban felel meg, mert nem csak kitűnő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus viz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű borital. Házartások nagy üvegekben a mohai Ágnes-vizet különösen olcsón szerezhetik be.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101

Kapható PREISZ BÉLA borkereskedésében Baján.

NEU zsibárús BAJA

54. Erzsébet királyné-utca 54.

VESZEK

uraságoktól levetett ruhákat, egyenruhát, cipőket, ágytollat, vörös- és sárga rezet, kerékpárok, fegyvereket, törött aranyat, ezüstöt, fehérenműt szóval minden értékes tárgyat a legmagasabb árban.

Ugyanott egy csinos matt szoba butor, egy faragott háló, egy kávéházi teljes berendezés márványasztalokkal, különféle butordarabok is eladók minden elfogadható árban.

Egy új óriási stráfkocsi szintén eladó.

Egy kávéházi kassza, tükrök, egy nagyszerű jégsekrény sürgősen eladó.

Kívánatra házhoz is elmegyek!

Szombat és ünnepnap zárva.

Szőlőoltványok

Huszonöt legjobb bor és csemegefajban még negyven ezer darab.

CSABAGYÖNGYE

OLTVANY ÉS NEMES SIMA VESSZŐK. Európában a legkorábban érő lőcső, drágán fizetett piaci újdonság Minden kisebb házikertben is termelhető, lőcsőnek is kitűnő faj.

Piros Delaware

40 hektoliter term holdankint, melyért írásban jótállók. Elgyökereztetve minden szőlő sima vessző megfakad, erre néve utasítás mellékeltek minden küldeményhez. Május végén is ültethető — Bővebb leírást, színes képeket és árjegyzéket ingyen küld:

Nagy Gábor, Kóly

Biharm. posta. távirtda és telefonállomás.

A PERONOSPORA ELLEN

idejében permetezzünk valódi

Brixeni Kristály-Azurinnal

mely jobb, biztosabb és olcsóbb védőszer, mint a kékkő-mészkeverék.

KAPHATÓ MINDENÜTT!

Magyarországi főraktár:

MOLNÁR M. és TÁRSA

műszaki és mezőgazdasági cikkek nagykereskedése

Budapest VI., Gyár-utca 21g.

Rézkenpor, permetezőgép, borsajtó, zsák, ponyva, gépolaj, gépszij stb. legolcsóbb beszerzési forrása.

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban.

Nánay Lajos
könyvnyomdája
Baján.
Könyvnyomdai munkák izléses, gyors és jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatványraktár!

Telefon 115.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

10-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0⁰ alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Ki a tisztaságot szereti,

az r a k a s s a k i a konyháját és folyosóját

cementlapokkal.

Használjon működtető kutfedőlapot. Használjon fával helyett cementvályut. Használjon fahordók h. cementvizztartályt. Alkalmazzon vízlevezetéshez cementcsöv. Falépcső helyett műköltőposót.

Elvállal bármily betonmunka készítését és műköltök gyártását. Árjegyzékkel és költségvetéssel készséggel szolgál Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és cementárugyára.

Telefon szám 111. Telefon szám 111.

Bajai gőz- és kádfürdő.

Nyitva reggel 6 órától este 7 óráig.

Uraknak gőzfürdő:

Minden reggel 7 órától déli 1 óráig. Szombaton egész nap uraknak.

Hölgyeknek gőzfürdő:

Hétfőn, szerdán, pénteken délután 2 órától. Kádfürdő bármely órában igénybe vehető.

ARAK:

Gőzfürdő 1 K — f } 50 gőzfürdő-jegy 30 kor. 1 évi bér korlátlan (napi egyszeri fürdő) fürdővel a gőzfürdőben 60 korona. Ezen jegy csak egy személyre szól.

12 darab gőzfürdő-jegy 10 K — f
6 darab gőzfürdő-jegy 5 K 50 f
10 darab I. osztályú kád 10 K — f
10 darab II. osztályú kád 9 K — f

Jó masször és masszörnő, kitűnő tyúkszemvágó a n. é. közönség hecses rendelkezésére áll. Figyelmes és pontos kiszolgálás, valamint a kellő tisztaságról gondoskodva van.

A kezelőseg.

ELKÖLTÖZÉS FOLYTÁN teljes lakás- és konyhaberendezés

eladó, délelőtt fél kilenctől délig, délután félháromtól hatig. Szt. István-tér 5. sz. Stern Vilmos-féle ház.

